

N:o 129.

Ank. till Riksd. kansli den 9 maj 1905, kl. 4 e. m

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag af visst område af kronohemmanet Mörby n:o 1 i Stockholms län.

(I. A.)

I en till Riksdagen den 7 nästlidne april aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (n:o 115) har Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att två å en af ingenjören Fr. Aug. Dahlström innevarande år upprättad karta med ägofigurerna n:is 1—9 samt 10—15, 15 a och 16—22 betecknade områden om tillhoppa 7 hektar 60,9 ar af kronohemmanet 1¹/₈ mantal Mörby n:o 1 i Danderyds socken och Danderyds skeppslag af Stockholms län måtte från hemmanet afsöndras och jämte å områdena befintlig ståndskog försäljas till Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag mot köpeskilling, som skulle på bolagets bekostnad bestämmas i den ordning, som i fråga om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof vore föreskrifven i kungl. förordningen den 14 april 1866, samt under villkor i öfrigt:

att hållplatsen vid Mörby å bolagets järnväg före den 1 oktober 1911 flyttades till den med n:o 1 å berörda karta betecknade ägofigur,

att bolaget tillförbundes att senast sistnämnda dag hafva anlagt och grusat tre nya, i ett af domänintendenten i länet afgifvet utlåtande i ärendet till sträckning och bredd närmare angifna utfartsvägar äfvensom upptagit en ny, i sagda utlåtande likaledes närmare beskrifven afloppsgraf och fullständigt igenfyllt motsvarande sträcka af den nu befintliga afloppsgrafven,

att köpeskillingen skulle erläggas vid tillträdet och af bolaget till landtränteriet i länet inbetalas,

att områdena finge af köparen tillträdas vid utgången af nu löpande arrendeperiod för hemmanet Mörby n:o 1, den 14 mars 1911, eller dessförinnan å tid, hvarom köparen kunde med arrendatorn af hemmanet öfverenskomma, samt

att köparen skulle vara skyldig att uppsätta och för framtiden underhålla stängsel i gränsen mellan ifrågavarande områden och kronans mark;

dels ock att köpeskillingen för ifrågavarande jordområden måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Departementschefen har i detta ärende till ofvanberörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Uti en till Kungl. Maj:t ingifven ansökning har styrelsen för Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag i underdånighet anhållit om tillstånd för bolaget att, för uppförandet af byggnader till verkstadsanordningar med mera för bearbetande och underhåll af materiel, som erfordrades för de af bolaget trafikerade järnvägar, från kronohemmanet $1\frac{1}{8}$ mantal Mörby n:o 1 i Danderyds socken och Danderyds skeppslag af Stockholms län med äganderätt förvärfva två å ömse sidor om bolagets järnväg belägna och å en ansökningen bifogad, af ingenjören vid rikets allmänna kartverk Fr. Aug. Dahlström innevarande år upprättad karta jämte beskrifning med ägofigurerna n:is 1—9 samt 10—15, 15 a och 16—22 betecknade områden om tillhops 7 hektar 60,9 ar, därvid bolagsstyrelsen tillika anhållit, att köpeskillingen för marken samt betalnings- och andra villkor måtte få bestämmas efter öfverenskommelse mellan ombud för domänstyrelsen och bolagsstyrelsen.

Till följd af remiss har domänstyrelsen den 28 nästlidne mars häröfver afgifvit underdånigt utlåtande och därvid tillika öfverlämnat underdåniga yttranden från arrendatorn af kronohemmanet Mörby Aug.

Wahlström, domänintendenten i länet, vederbörande jägmästare samt Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Stockholms län; hvarjämte domänstyrelsen bifogat en utaf Kungl. Maj:ts befallningshafvande till styrelsen insänd underdånig skrift från sökande bolagsstyrelsen.

Egendomens arrendator har, med förmålan att han af järnvägsaktiebolaget tillförsäkrats full ersättning för den mark, som vid bifall till bolagets förevarande ansökning skulle komma att till bolaget upplåtas, förklarar sig afstå från all ersättning af kronan för förlusten af denna mark och för de af upplåtelsen följande olägenheter.

I sitt underdåniga utlåtande har domänintendenten, som funnit upplåtandet af de ifrågavarande områdena icke kunna medföra några olägenheter eller hinder vid dispositionen af egendomen i öfrigt, förklarar sig icke hafva något att erinra mot bifall till den underdåniga ansökningen, med rätt för bolaget att tillträda områdena vid nu löpande arrendeperiods utgång den 14 mars 1911 eller tidigare efter öfverenskommelse med arrendatorn, för så vidt vid upplåtelsen stadgades såsom villkor, dels att hållplatsen vid Mörby skulle flyttas till den med n:o 1 å ofvanberörda karta betecknade ägofigur, dels ock att bolaget skulle genom kontrakt förbindas att senast den 1 oktober 1911 hafva anlagt och grusat tre nya, till sträckning och bredd närmare angifna utfartsvägar samt upptagit en ny, likaledes närmare beskrifven afloppsgraf och fullständigt igenfyllt motsvarande sträcka af en nuvarande sådan graf, allt vid äfventyr att ifrågavarande arbeten eljest skulle verkställas mot lega på bekostnad af bolaget, hvilket för uppfyllandet af dessa villkor syntes böra ställa nödig säkerhet.

Med anledning af hvad domänintendenten sålunda anført, har bolagsstyrelsen uti förberörda underdåniga skrift tillkännagifvit, att bolaget förbunde sig att ställa sig de af domänintendenten föreslagna villkor till efterrättelse.

Jägmästaren har ansett den ifrågasatta markupplåtelsen icke kunna medföra någon olägenhet ur forstlig synpunkt samt förklarar sig icke hafva något mot bifall till ansökningen att erinra, därest bolaget efter värdering ersatte kronan såväl för själfva marken som för därå befintlig ståndskog samt ålades upprätta och underhålla laggillt stängsel kring områdena.

Jämväl Kungl. Maj:ts befallningshafvande har förklarar sig icke hafva något att erinra mot den ifrågasatta upplåtelsen, under förutsättning att vid densamma fästes de af domänintendenten och jägmästaren föreslagna villkor samt att lösen för områdena bestämdes på sätt om expropriation för allmänt behof vore stadgad.

För egen del har domänstyrelsen — jämte meddelande att, på grund af föreskrift i nådigt bref den 2 mars 1900, hemmanet Mörby n:o 1 genom styrelsens kontrakt den 8 juni 1900 utarrenderats under tio år från den 14 mars 1901 mot årligt arrende af 2,000 kronor, samt att styrelsen icke hade något att erinra mot den ifrågasatta markupp-låtelsen — i underdånighet tillstyrkt bifall till den underdåniga fram-ställningen under vissa angifna villkor.»

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 9 maj 1905.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
